Feuilleton.

2. června.

"[illegible]"

W. Humboldt.

dužských prý jsme se již nadobí-... dosti, povídal tuhle kdos, po-... kazuje stále na ten dlouhotrvající ...enský kongres v Chicagu a všeliké ...ajímavé události v ženském palá-... My jsme však náhodou z těch, ...í nerádi si rozlévají ocet u něž-...ého pohlaví, když' toho není ...ovna potřeba veliká, avšak teď — teď toho již máme také dost. ...yslíme totiž ty mody! Viste ...n, dlouhý půl těla zakrývající ...oj a čtyrnásobný límec, jenž za-...ývá různé tělesné nedostatky ...které vytáhlé miss neb lady, spa-... jsem tohle již také na tom na-...m 13. boulevardu. Byl jsem celý ...ryč — považte jen, že 13. boule-...ard jest pro nás Čechy v Omaze v ...děli asi tolik, jako Benátčanu ...orso, Vídeňáku Prater, Berlíňanu ...od lipami, Hamburáku St. Pauli ... všemi těmi mnohými krásami i ...pěknostmi. Těch poslednějších ...st ovšem více! Minulou neděli ...ll jsem si na schody závodu na-...šeho — a ty schody jsou již také památné, majíť svou historii — a ...dal se do pozorování a přišel jsem k tomu náhledu, že ty kloboučky jako vrabčí hnízda a úbor jarní a letní s rukávy, jako balony nafouk-...lými, s živůtkem, až běda staženým, může sice vyvolati jistou sensaci u těch, kdož neměli příležitosti spa-...třiti ještě tento hastroší ústroj, ale našim děvuškám nesluší. Mrňavý klobouček na hlavě, jako olivy ze-...lené rukávy, sametový límec ohrom-...né výšky, rukávy v předloktí těsně a hojně skládané, suknice s pořád-...ným karnýrem z látky barvy nej-...křiklavější — toť lidské a vymože-...nost nynější módy, jež doplněna jest kyticí velikých rozměrů, bez ladu a skladu na vlnících se prsou naši děvušky spočívající. Člověku se až hlava točí, když vidí všeliké ... postavičky, okudrnatělých a o-...hanych hlaviček, jež jakoby ...orovati chtěly starému přísloví o těch "dlouhých vlasech." Ta mó-...da má letos zoufale komický vkus. ...panilomyslné dámy nebudou nám za zlé míti, pakli přiznávajíce, že i my muži přiodíti se dovedeme ně-...kdy pořádně podivně, prohlásíme, že jsme přece jen daleko ještě v ...om ohledu za něžným, chcete-li ...labým, pohlavím ukrutně po-...zadu....

...Však nechme smíchu, nechme ...ovídání o ženské vynalézavosti v ...říčině nových mód, že vynalézají ...roje, jež jim nesluší a podívejme ... trochu blíže k činnosti jejich. ... poslední době dokázaly nám Če-...hům zvláště, ty naše ženy a děvy, ... opravdu jsme ukrutně za nimi a ...pozadu.

Stále jsme nad činností jejich ...hrnovali rty, majíce za to, že nad ...odní žurnál se žena naše povzné-...i nedovede a ony nám vypraly ty ...aše úsudky pěkně z jedné vody na ...sto. Kde pak my muži, již toli-... národními organisacemi se ho-...síme, pomohli jsme si na výstav-... českých kněh na světové výsta ... v Chicagu? Kolik pak českých ...kařů súčastnilo se minule pří-...avných prací k velikému lékař-...mu kongresu v Chicagu? Nu, ...českých doktorů i doktůrků tam ...ála — několika kolejí — jest pomalu dost.

...teď o nás a pro nás, kolik "ve-...ch" českých novinářů oslovilo ...druhy své, cizince na kongresu ...inářů amerických? Bylo to ...sím také v Chicagu — Kolik ... českých prací, jako českých ...čených najdeme v palácích vý-...ních, jako v paláci ženském, ... umístěny jsou prý různé české ...ce ruční — ovšem žen. Ženy ...yly, jež při kongresu ženském ...kly, ženy české. Ony sice ...o hluku nenatropily, jako my ...příkladu s tím "zvláštním če-...m pavilonem" na výstavě, kte-... myšlénka sotva se zrodila po-...chována býti musela a vynikly, co za tím různé předměty české mužů pod ochranou rakouského orla pěkně po německu světu se repre-...sentují. Taký jest úspěch nás mu-...žů oproti onomu žen. O výstav-...kách Čecho-Američanů, ač pilně seznamy jsme prohlíželi mnoho jsme toho nenašli. Tak, a teď se smějte, není-li Vám spíše do pláče....

Jestli požadavky žen nyní vzrů-...stají, pakli takou a podobnou čin-...ností, zajisté záslužnou a nám mužům jen k pobídce dávají toho na jevo, kdož může se jim diviti? Bývaly doby, kdy mladé, svobodné dámy vůbec nenosily šatů hedváb-...ných, alebrž stačily jim sukénky z musselínu a tarlatanu. Od té doby vzrostly požadavky žen, nejen v módě, ale u veškeré práci všech oborů a hle, naše české ženy, paní a děvy nezůstaly v tom běhu světa nikterak pozadu. Viste jejich or-...ganisace, sbory vzdělávací, pěve-...cké, sokolské a jiné a smeknete klobouk, když považíte, že za dobu poměrně kratší, vykonaly ony více mezi tím, co my "bavili" se hád-...kou, sporem a rozepří. My pustili do světa množství hlučných frásí a hesel a výsledek — veliký nevěrec dává se oddávati s nevěstou v ko-...stele, vlastenectví pěstujeme v ho-...spodě, svobodomyslní jsou rádi, když náboženský spolek na parádu jim vyrukuje s korouhví, pravově-...řící a věřící opět spílají těm, již volnějších jsou náhledů, sklánímе šíje své, před tupiteli, odpírci a škůdci a pokryteetvím otravujeme náš život veřejný i společenský. Naše hrdost národní, nepodajnost, zmužilost jde opravdu až do těch hrdel — nedovedeme býti samo-...statnými, přesvědčivými ani v my-...šlénkách ani v jednání, ba dali jsme se nyní i ženami zahanbit, my muži, na které prý vina nepadá. Na koho padá to vědí bozi, snad povědělу by nám toho u nás české ženy na kalikovém, kteréž na vzdor módě, zítra pořádají......

Národopisná výstava.

Tak jednáno mělo by býti všude! Krajané naši v Manitowoc County, Wis., plnou měrou pochopili důleži-...tost Národním Výborem podnikané statistiky Češstva amerického a jsou volni učiniti vše, co v moci jejich, aby výsledek sčítání v okresu onom byl úplně správným a aby i vyzna-...čení poměrů, v nichž krajané naši tam se nalézají, skutečnosti věrně odpovídalo. Spůsob, jakýmž toho docíliti chtí, jest následovním a za příklad slouží by měl rodákům i v okresích jiných, v nichž značnější počet jich usazen jest. Přičiněním p. J. M. Chloupka, krajského ná-...vladního dotyčného okresu, vybrán totiž z každého townshipu jeden schopný krajan ku sbírání potřebné-...ho materiálu a do okresního města svolána bude nyní společná schůze všech těchto sběratelů, v níž o spů-...sobu, jakýmž jednotlivé otázky, v dotazníku obsažené, zodpovídány býti by měly, důkladně porokováno bude. Tím docíleno bude zajisté žádoucího výsledku a obětavým kra-...janům, kteří práci onu provésti se uvolili, náleží všechna čest za to, že ostatním okresům tak dobrý příklad dali.

Odporučení.

Omaha 22. května, 1893.

Malý chlapeček můj, půl třetího roku starý byl před nedávnem těžce nemocen záškrtem. Lékař se jej již na dobro vzdal, řka, že není více k zachránění. Dověděl jsem se však o masti vyráběné paní Kretsch-...merovou a okamžitě jsem si opatřil krabičku. Několikerým namazáním bylo dítko úplně vyléčeno, proto mohu toto masť všem odporučiti.

Frank Vodička
312 již. 12. ul. Omaha Neb.

— Dickens se učinil nesmrtelným svým "Pickwick" a "Řízky s omáčkou z rajských jablíček". Kdyby byl žil za našich dnů, byl by řekl Haller's jistě hojící "Syrup proti kašli" místo "Řízků" atd.

Novinky z výstaviště.

Návštěva výstavy je posud slabá, — slabá. Mimo neděle, kdy nespo-...četné množství dělnictva má času na výstavu se podívati, jest během týdne návštěva vzhledem ku podni-...ku slabá, 40—50 tisíc denně. To je málo, pramálo. Však také většinou až posud bylo to jen obyvatelstvo domácí, které výstavu navštěvuje. Příval z venkova posud nenastal, jednak buď proto, že ceny dopravy trvají poměrně vysoké, jednak proto, že známo, že výstava posud není úplně dohotovena, ač ovšem žádný z návštěvníků nemohl by prohléd-...nouti si to, co je, ani za měsíc a tudíž pro každého jest již nyní k vidění více než dosti.

*

Nynější navštěvovatelé jedno-...hlasně tvrdí, že není po nějakém vyděračství se strany hostinců a restaurací ani známky. Ovšem, na výstavišti samém musí se jídla pla-...titi dráže než mimo ně, však v mě-...stě vůbec cestující neb host ani nepozoruje, že by hotely neb strava byly dražší. Za dollar denně obdrží v hotelích prostřední třídy slušný byt a za 20—25 centů v restauracích dobrá jídla. To ovšem z části při-...psati dlužno dosavadní slabé ná-...vštěvě hostí, ač možno, že mnozí z nich zdrženi byli právě zprávami o vyděračství, k němuž se veliká část hotelierů z počátku chystala. To ovšem týče se pouze hotelierů ame-...rických. Naši krajané jsou v ohle-...du svědomitějšími a čestí návštěv-...níci, kteří budou v hostincích kraja-...nů hledati opatření, nebudou musit stěžovati si na odírání.

*

Velký odpor povstal proti spůso-...bu udílení cen. Hned po novém roce čelní vyrabitelé pian odepřeli použití míst jim ve výstavě poskyt-...nutých, když zvěděli pravidla, za jakých se ceny rozdělovati mají. Činili námitky hlavně proti dvoum bodům: Předně, nebyli spokojeni s tím, že nebudou se ceny a vyzname-...nání rozdělovat dle zásluhy, první pro nejlepší, druhá atd., nýbrž že skoro každý vystavovatel bude ku medalionu oprávněn, neboť mají býti tyto udíleny každému bez roz-...dílu, kdo vystaví cokoliv dobrého, pěkného, prospěšného. Nemá totiž býti při této výstavě závodění o to, co je nejlepším, lepším jiných, nýbrž má obdržeti medailí vše, co dobrého. Druhou věcí, proti které činěny jsou námitky, je to, že pro každý odbor má býti pouze jeden soudce, kterýž bude rozhodovati o udílení medailí, kdežto vždy bývá v každém odboru několikačlenná komise rozhodující. Před dvěma týdny *všichni* zahranič-...ní vystavovatelé ohlásili správě vý-...stavní, že nesúčastní se závodění se svými výstavkami z příčin uvede-...ných, nýbrž že předměty jimi vysta-...vené budou ve výstavě pouze pro podívanou. V minulých dnech též 18 vystavovatelů amerických po-...dobně ohlásili. Následkem toho rád; se výstavní výbor, zdali nebylo by dobře od původní myšlénky ustoupiti a zavésti udílení cen dle spůsobu obvyklých.

* *
*

Hudba na výstavě.

Hudební požitky, které poskytnu-...ty budou na výstavě, neměli jsme posud nikdy a nikde v této zemi. Dvě velké prostranné budovy věno-...vány jsou hudbě a sice hudební síň (Music Hall) a slavnostní síň (Festi-...val Hall). Před časem jsme již při-...nesli na tomto místě zmínku o síni hudební, kteráž obrovským sloupo-...řadím spojena jest s kasinem na břehu jezera. Sloupořadí to, v němž čtyřmi řady je 48 sloupů, jeden za každý stát a territorii, činí mocný dojem. Jsouť tyto sloupy 60 stop výšky a 5 stop v průměru.

Sloupořadí u síně hudební.

Nejlepší a nejčetnější kapely americké a mnohé vyhlášené kapely evropské budou po čas výstavy pů-...sobit a občas pořádány budou kon-...certy, jakých svět posud neslyšel. Mimo obou zmíněných síní, bude i v ženské budově slyšeti, co v oboru hudebním ženy vykonaly.

Nedělní školy.

Nedělní škola je, jak známo, in-...stitucí čistě americkou, a sice insti-...tucí, která téměř srostla se spůso-...bem výchovy mládeže. Nedělní škola jest školou náboženskou a všechny sekty protestanské v Ame-...rice pilně ji pěstují. Není kostela, aby při něm nebylo školy nedělní. Dopoledne a večer z pravidla věno-...vány jsou pobožnosti starších, odpo-...ledne pak věnováno jest nedělní škole. Proto je zcela přirozeno, že i na výstavě nalezne místo nedělní škola.

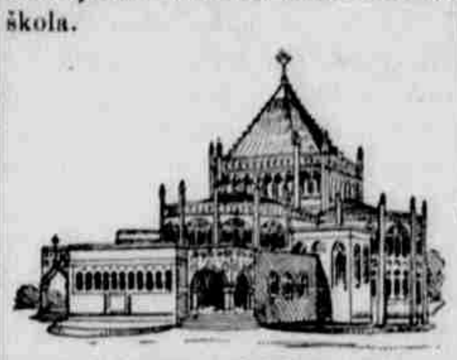

Budova nedělní školy.

Mimo výstaviště vlastní, na Stony Island Avenue, vedle budovy Mani-...tobské, jest pěkná budova, věnována nedělnímu školství. V budově té nejen že znázorněno je náboženské vyučování v nedělních školách, ale slouží též za shromaždiště všech, kteří o nedělní školství se zajímají.

*

Na výstavě zastoupeno jest 42 cizích zemí a sice 327 zástupci. Jednotlivé země zastoupeny jsou následujícím počtem úředních zá-...stupců: Argentina 5, Rakousko 9 (mezi těmi *žádný Čech*), Belgicko 10, Brazilie 21, Britická Guiana 1, Bulharsko 1, Kanada 24, kolonie Kapské 4, Ceylon 2, Columbia 1, Costa Rica 7, Curacoa 1, Dánsko 10, Ecuador 5, Francie 25, Německo 44, Anglie 11, Řecko 2, Hayti 4, Italie 11, Jamaica 3, Japonsko 9, Johore 2, Liberie 3, Mexico 22, Nizozemí 2, Nový jižní Wales 10, Nicaragua 1, Norvéžsko 8, Oranžský svobodný stát 1, Paraguay 5, Persie 2, Portu-...galsko 2, Rusko 12, Siam 3, Španěl-...sko 13, Švédsko 8, Švýcarsko 2, Trinidad 1, Turecko 5, Uruguay 5, Venezuela 10.

*

Na výstavišti bude pitná voda pramenitá i voda jezerní. Voda pramenitá bude se prodávati asi ve 150 budovách a sice po 1 centu koflík. Voda jezerní, obyčejná chi-...cagská voda pitná, jest ovšem zdar-...ma a nalézá se asi 100 hydrantů na výstavišti mimo budovy a tolikéž asi v budovách.

*

Ve výstavě českého zboží gra-...nátového v rakouském oddělení na světové výstavě v Chicagu zaujímají přední místo skvostné šperky pana F. Jíry z Prahy. Nalézají se tam elegantní rámečky na podobizny, z nichž jeden má asi $1200 ceny vý-...robní, dále taktovka ze slonové kosti vkusně granáty posázená, pak množ-...ství jehlic a jiných šperků neobyčej-...né krásy. Ve velké skříni na galle-...rii má p. Jíra ještě větší zásobu drahocenných šperků granátových. Oddělení páně Jírovo jest ryze české — ani český nápis na velké skříni neschází. Zní: "F. Jíra Výroba českého granátového zboží. Praha, Mnichov, Kolín." — J. R. Gerlický z Prahy nebyl již tak příliš choulostivým, aby nápis na jeho výkladní skříni zněl česky. Na skříni bývalo druhdy pod jménem vystavovatele zlatým písmem na-...psáno: "Praha. Příkopy. Prašná brána." To však bylo nyní zabar-...veno, tak že celá ta adressa zní pouze "Prag", ačkoliv pod černou barvou zlatý český nápis proráží. Další vystavovatelé šperků a graná-...tového zboží z Čech jsou: Heller, Baldwin Synové z Teplice, D. Ka-...minský z Prahy, Jak. Jeiteles z Jablonce, F. Schier z Jablonce, Fr. Šlechta, Steiner & Kolliner z Prahy, Weiged & Pueschner z Tysy u Pod-...moklí. — Krásné zlaté a stříbrné šperky a ornamentální zboží vysta-...vují: Gallus & Wolf z Prahy, zlaté a stříbrné náčiní stolní; Emil Ru-...dolf Langer z Landškrounu na Mo-...ravě, zlaté a stříbrné náčiní; Trnka bratří z Prahy, ozdobné zboží kovo-...vé. Podobné zboží na výstavě má též Jan Peterka z Vídně. Velmi krásné bronzové zboží na výstavě má několik vídenských firem, mezi nimiž nalézají se též Fr. Brožovic a L. Kratochvil. — Vedle granátů buď pozornost český porcelán, ma-...jolika a terracotta. Vystavovatelé z Čech jsou zde následující: Karel F. Bosek z Haidy, porcelánové zbo-...ží; Ed. Eichler z Duchcova, terra-...cotta; Fritzsche & Tien z Prahy, porcelánové dýmky a podobné zboží ozdobné; Groeschel & Spethman, Teplice, porcelán; Josef Mazel, No-...vé Město u Fridlandu, porcelán; Gustav Miller, Podmoklí, porceláno-...vé květiny; G. H. Richter, Warns-...dorf, porcelán; Riessner, Stellmacher a Kessel, Teplice, porcelán; Schmidt & Co., Karlovy Vary, porcelán; Bratří Urbachové, Teplice, terra-...cotta a majolika. — Řezbářské oddě-...lení zastoupeno jest firmami: Josef Krejčík z Prahy a F. Robitschek z Karbic v Čechách. Poslednější vy-...stavuje sbírku krucifixů a růženců. Rovněž i skříně českých vystavova-...telů kuřáckého náčiní chovají v sobě mnoho zajímavého. Vystavují zde: Ant. Budil, Fr. Daneš, Ignát Kuneš, Jiří Beroušek, Fr. Strouček, Karel Kuneš, Jan Ledvina, Karel Pavlík, Josef Beran a Josef Homolka. — Pražský knihkupec a obchodník s hudebninami Fr. Urbánek jest též zastoupen na výstavě. Má v oddě-...lení rakouském malou skříň, v níž nalézá se značná zásoba hudebnin i spisů. Jsou tam zastoupeni čeští komponisté, jako Smetana, Dvořák, Eibich, Bendl, Rozkošný, Chvála a jiní. Zástupcem jeho jest professor Josef Vilím.

DRŽÍTE JEJ VE SVÉ DOMÁCNOSTI!

Perry Davis'

PAIN KILLER

Vyléčí křeče, koliku, choleru-morbus a nepořádky střev.

Cena 25 centů, 50 centů, a $1.00 láhev.